

Ullut ataatsimiiffiusut aqqaneq tallimaat, tallimanngorneq 23. oktober 2009.

Immikkoortoq 62

Kalaallit Nunaanni meeqqat angerlarsimaffiup avataani inissinneqartut, sullinneqarnerisa nakkutigineqarnerat sukateriffiqeqaqquullugu Naalakkersuisut suliaqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Atassutip Inatsisartuni ilaasortaatitai)

(Siullermiigassaq)

Ataatsimiinnermi aqutsisut:

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat, Atassut

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat, Demokraatit.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Taava massakkut immikkoortoq 62-imut ingerlaqqissaagut, taanna Atassutip gruppiani siunnersuutigineqarpooq.

Saqqummiunneqassaaq Siverth K. Heilmann-imit. Takanna.

Siverth K. Heilmann (A)

Qujanaq Siulittaasoq.

Meeqjanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1 15. april 2003-meersoq kingusinnerusukkullu allanngortinnejartoq, naapertorlugu ulloq uannuarlu paaqqinniffiit ingerlanneqarneri, aningaasatigut aqunneqarneri aammalu perorsaanikkut sullissinerit pillugit Naalakkersuisut nakkutilliisussaapput.

Ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit pisortat pigalugillu ingerlassaasa, saniatigut suliffeqarfait imminnut pigisutut ingerlasut, arlaqaleriartortut. Neqerooruteqartarput meeqlanik inuuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartussamik inissuumallutik.

Taamatut ineriaortoqarnera Atassummiit ippinnartoqartinngilarput. Taamaattorli aamma pingaartipparput, sutigut tamatigut qulakkeersimaneqassasoq, meeqqat inuuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut sullinneqarnerisa pitsaanerpaatinneqarnissaa.

Suliffeqarfait namminersortut amerliartortut meeqlanik inuuusuttunillu ajornartorsiuteqartunit inissiivittut atorneqaleriartorlutilu, tamatuma ilutigisaanik inatsisitigut toqqammavagineqartut ersarissarneqarlutilu sukaterneqartarnissaat Atassummiit pissusissamisoorsoraarput.

Eqqaamaneqartariaqarpormi meeqqat inuuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartariaqartartut, inuunerminni aqquaagaat imaannaanngitsuusarmata, allaallu meeqqat inuuusuttullu ilaat imminnut inoqatiminnullu ulorianartorsiortitsisinnaassuseqalersarmata.

Taamaammallu siunertaqarluinnartumik aamma qaffasissumik pitsaassusilimmik sullinneqartariaqartuummata.

Taamaammat Atassummiit matumani minnerpaatut piumasaraarput, makkua naammassineqassasut:

Siulermik, meeqlanut inuuusuttunullu ulloq unnuarlu inissiivinnut piumasaqaatit sukaterneqassasut, ersarissarneqarlutilu.

Aappaattut, Naalakkersuisut nakkutilliisussaatitaanerat ersarissarneqassasoq.

Pingajuattullu, peqqussut malillugu meeqqat pillugit paasisimasalittut qitiusumik Ataatsimiitap suliassai ersarissarneqassasut.

Taamatut tunngavilersuuteqarluta siunnersuut Inatsisartunut suliassanngortipparput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujavugut siunnersuuteqartup saqqummiussineranut.

Taava tullinnguulluni oqaaseqassaaq, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq (IA)

Siunnersummut pisunut attuumassuteqartumut Naalakkersuisunit pingaartinneqarluinnartumut qujavugut.

Siunnersuuteqartup apequtigisaanut uunga "meeqyanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu inissiivinnut piumasaqaatit sukaterneqassasut ersarissarneqarlutillu" tassani ulloq unnuarlu paaqqiffinnik nalinginnaasumik nakkutilliisarneq aallaaveqarpoq peqqissaartumik akuersissutiginninniarluni suliamit, tassani Naalakkersuisoqarfiiup ingerlaavartumik nakkutilliisarnera, tamatuma kingornatigut piumasaqaatinit inissiivigineqartup akuersissuteqaataanit tunngaveqartoq. Piumasaqaatinit taakkunannga ersarissaanissamut tunngatilugu oqaatigineqassaaq, Isumaginninnermut Pisortaqarfimmit ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik imminnut pigisunik pilersitsinermi periutsit ersarissarneqalersimammata aammalu paaqqinniffinnik nutaanik akuersissutiginninnermut atatillugu tamakku pillugit ilitsersuutit nutaat 2009-ip ingerlanerani piareerneqassallutik.

Apeqgummut Naalakkersuisut nakkutilliisussaatitaanerat ersarissarneqassasumut, aallarniutigalugu oqaatigineqassaaq, nakkutilliilluni suliassami pineqartarmata immikkut meeqqamik nakkutiginninneq aammalu inissiiviusumit nalinginnaasumik nakkutiginninneq (immikkoortortakkuutaartumik nakkutilliineq). Immikkut nakkutiginnittarneq kommuninit isumagineqartartussaavoq meeqqamullu iliuusissatut pilersaarutit malittarlugit, meeqyanut inuusuttunullu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat aallaavigalugu. Nalinginnaasumilli nakkutiginnittarneq Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfimmit isumagineqartarluni. Nakkutilliinerit marluusut tamarmik siunertaraat meeqqamut inuusuttumullu angerlarsimaffimminni najugaqarsinnaanngitsumut sapinngisamik pitsaanerpaamik inuuneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa, taamaattumillu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartariaqarluni.

Ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik aamma kommuninit nalinginnaasumik nakkutiginnittarnermi ilaatigut ilaatinneqarput ingerlaavartumik suleqatigiinneq, ilaatigullu aaqqissuussaasumik nakkutiginnittarneq, tamakku Naalakkersuisoqarfimmit nammineq ulloq unnuarlu

paaqqinnifiutigisanut aamma paaqqinniffinnik imminnut pigisunut ingerlanneqartarput, taakkualu ingerlatsineq pillugu isumaqatigiissuteqarfingineqarsimapput.

Naalakkersuisut pingaarnertut nakkutilliisussaatitaanerini suliassami malittarisassaq aamma nassaarineqarsinnaavoq Isumaginnittooqarfíup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaani “§ 1-imí. Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni iumaginnittooqarfíup allaffissornikkut aqunneqarnera siulorsorlugulu aaqqissuutissavaat, iumaginninnermilu malittarisassanik kommunit ingerlatsinerat nakkutigisaralugu”. Naalakkersuisut iumaginnittooqarfíimi ingerlatsinermit nakkutilliisuunerat nalinginnaasumik immikkoorttamit nakkutilliineruvoq, taannalu taamaallaat eqqartuussisarnikut malittarisassanit qulangerneqarsimalluni, taakku kinguneraat, ingerlatsiviup malittarisassai annertunerpaaatigut kommuninit iumagineqartussaanerat, aammalu naammagittaalliorfiusinnaasoq Isumaginninnikkut Maalaartarfímmut iumagisassanngortinneqarsimalluni.

Aalajangiiffisassatut siunnersuummi oqaatigineqarpoq: “inissiinermi siunertaqarluinnartumik aammalu qaffasissumik pitsaassusilimmik sullinneqartariaqartuummata”.

Nalinginnaasumik qulaani immikkoorttamit nakkutilliinerup ilaatus imaappoq, Naalakkersuisut pisussaaffeqartut kommunini suliat aalajangersimasut misissornissaannut ilaatigut nakkutilliartorluni angalanernut atatillugit aamma suliat aalajangersimasut saaffiginnissutigineqarnerinut atatillugu. Naalakkersuisoqarfíup nakkutilliisussaatitaaneranut naapertuuttumik sulianik tamakkuninnga aalajangersimasunik misissuinerni, qularnaarneqassaaq iumaginninnikkut malittarisassanik kommunit ingerlatsinerinit nakkutilliinerup pitsaasuunissaa, taakkununnga ilanngullugit ilaatigut meeqqanut ataasiakkaanut iliuusissatut pilersaarutit ilaasartut aammalu immikkut kommuninit nakkulliinerup ilagisai.

Inatsisartut Ombudsmandiat aamma apeqqummut soqtiginninnermk takutitsisimavoq, Naalakkersuisoqarfillu nakkutilliisussaatitaaneq pillugu Ombudsmandimut akissuteqaasiuleruttorpoq. Aammattaaq apeqqut erseqqissaavagineqarsimavoq Ombudsmandeqarfíup nittartagaatigut.

Ilanngullugu Atassummit kissaatigineqarpoq: "Peqqussut malillugu meeqqat pillugit paasisimasalittut qitiusumik ataatsimiititap suliassai ersarissarneqassasut".

Meeqqat inuuusuttullu pillugit Inatsisartut peqqussutaani meeqqat pillugit paasisimasalittut qitiusumik ataatsimiititaliamut tunngasut malittarisassat erseqqippu. Ataatsimiititaliamit pingaernerusutigut suliaq unaavoq, suliani oqaaseqaasiussalluni, taakkunani meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit imaluunnit inuussutissarsiutigalugu ilaqtariinni paaqqutarininnermit angerlartinneqartarnerini isumaqatigiinngitqartillugu. Piffissalli takutissimavaa, aalajangersakkat atorneqartartuunngitsut, tassami pisariaqartitsineq annikitsuararsuummat.

Naggasiullugu oqaatigineqassaaq, Naalaakkersuisoqarfik nakkutilliinermut suleqatigiissitaliorsimammat, taanna ingerlaavartumik Naalakkersuisoqarfip nakkutilliilluni sulineranit nalilersuisartuussaaq tamatuma pitsaanerpaatinneqarnissaa siunertaralugu, tassunga ilanngulligit ilaatigut nakkutilliinermi periutsit pitsaanngorsarneqarnissaannut missingiuusiornissaq kiisalu Inatsisartut Ombudsmandiata Naalakkersuisut isumaginninnikkut oqartussaasutut pisussaaffii pillugit oqaaseqaatinuit malinnaaviginnittartussaalluni.

Nakkutilliisarnermik annertusaaqqittoqassappat pisariaqartitat qulaajaaffigineqarnissaat pisariaqassaaq aningaasatigullu kingunerisassai ilanngulligit. Suliniarneq tamanna meeqqat inuuusuttullu pillugit peqqussutip aamma isumaginnittoqarfip aqunneqarnera aaqqissuussaanaeralu pillugit peqqussutit pillugit aaqqissusseqinnermi pilersaarutaareersumi ilanngunneqarumaarpoq.

Maanaakkut Naalakkersuisut oqaatigisinnaanngikkallarpaat aaqqissusseqqinnejtaamaattoq qaugu naammassineqarumaarnersoq, taamaattumik Naalakkersuisunit kaammattuutigineqassaaq siunnersuut taamatut isikkoqartillugu akuersissutigineqassanngitsoq.

Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuut Inatsisartunut akuersaartumik suliassanngortippa.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujavugut Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq, Inuit Ataqatigijit.

Taava massakkut partiit oqaaseqartuinut, siulliussaaq Inatsisartuni ilaasortaq Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit, takanna.

Jane Petersen (IA)

Qujanaq.

Siullermik oqaatigissavara saqqummiussaq manna Kattusseqatigiit Partiat peqatigalugu saqqummiussaammat.

Peqqussutikkut sukaterinissamik siunnersuutip aallaavia, pingartumik angerlarsimaffit nammineq ingerlasut eqqarsaatigalugit isumaqatigaarput, sukaterinissarlu piffissamik annertuumik atuiffiusariaqartoq aamma erseqqissaatigisariaqarlutigu.

Naalakkersuisup akissuteqaammini ilaatigut oqaatigaa, meeqqanut inuuusuttunullu ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut, minnerunngitsumik imminnut pigisunik pilersitsinermi piumasaqaatit periutsillu pillugit ersarissaaneq aallartissimammat suliallu 2009-ip ingerlanerani piareerneqarnissaa naatsorsuutigineqartoq. Tamanna iluarisimaaratsigu nalunaarutigissavarput.

Pineqartunik nakkutilliinikkut annertusaanissamut sukaterinissamullu tunngasortai pillugit aningaasartaqanngitsoorsinnaannginnerat ilimagisariaqartoq oqaatigissavarput. Tamanna aamma Naalakkersuisup akissuteqaammini oqaatigaa. Taakku pillugit qulaajaasoqartariaqarnera pisariaqassaaq piffissarlu pisariaqartoq atorneqartariaqartoq isumaqarluinnarpugut.

Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfik ingerlaavartumik sulisussamik suleqatigiissitaliorsimavoq suliassallu siunnersuummut aamma attuumassuteqartut massakkut suliarineqarlutik ingerlallutik. Tamanna iluarisimaarparput qilanaarpugullu suleqatigiissitap inerniliussaannik takunissatsinnut.

Qulaajagassat annertuut pisariaqartullu siunnersuutigineqartup aamma suliarinissaanut piffissaq pisariaqartitaq atorlugu ingerlanneqartariaqarpoq, suliassaq pingaarutilik piffissaqarluarluni ingerlanneqartariaqanngimmat.

Qulaani oqaatigisagut aamma toqqammavigalugit Naalakkersuisut kaammattuutaat, tassalu siunnersuutip taamatut isikkoqarluni akuersissutigineqannginnissaa, Inuit Ataqatigiinnit Kattusseqatigiit Partianniillu taperserparput.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujavugut Inuit Ataqatigiit saqqummiisuanut, Inatsisartuni ilaasortaq Jane Petersen. Inuit Ataqatigiit saqqummiisuanut oqaaseqartoqarumanerluta ? Inatsisartuni ilaasortaq Naja Petersen, Atassut, takanna.

Naja Petersen (A)

Qujanaq, Inuit Ataqatigiit oqaaseqartuanut, Inatsisartuni ilaasortaq Jane Petersen-imut apeqqutigilaarusullugu oqaaseqarnissi naggataani taamatut isikkoqarluni akuersissutigineqannginnissaa innersuussutigivarsi, tassani Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisup, Inuit Ataqatigiit, oqaaseqaatimini aalajanngersimanera aallaavigalugu.

Kisianni Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisup, Inuit Ataqatigiit, oqaaseqarnermini ilaatigut oqaaseqaatip naggaterpiaata qulaatunginnguani itigartitsinissamik innersuussuteqarsimariarluni isummani allanngortissimarpasillugu naggaserpaa akuersaartumik Inatsisartuni suliassanngortinneqassasoq, taanna ilissi qanoq sumi inissisimaffigivisiuk ?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujanaq, oqaaseqartoq Inatsisartuni ilaasortaq Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit, takanna.

Jane Petersen (IA)

Qujanaq, uagut Inuit Ataqatigiinniit isumaqarpugut suliassaq ingerlasoq pisariaqartoq Naalakkersuisut taanna suliassat ingerlareersut assigiinngitsut, taavalu qulaajarneqartussat piffissamik atuiffiusussaasut. Tassani qulaajaqqaartillugu taanna imassutip peqqussutip allanngortinnissaa pisariaqartoq, taamaattumik taamatut isikkoqartillugu akuerinngilarput uagut.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Taamaasilluta Inuit Ataqatigiit oqaaseqartuat Inatsisartuni ilaasortaq Jane Petersen qutsavigivarput.

Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Siumup oqaaseqartussaa, Inatsisartuni ilaasortaq Ruth Heilmann, takanna.

Ruth Heilmann (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Atassummit siunnersuutigineqartoq tunngaviatigut Siumumit paasilluarparput.

Meeqqat inuuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut atugaat imaannaanngitsutut aamma oqaatigineqarmat. Angerlarsimaffik, angajoqqaat qatanngutit ilaqtuttat inuunermilu sorlaqarfiusoq qimallugu allamut nuutitaalluni aallartitaasariaqartarneq pineqartumut qimataasunullu inuttut sakkortuumik misigiffiusarnera imaannaanngitsuusoq tamatta takorloorsinnaavarput.

Taamaattumik meeqqanut inuuusuttunullu ikorsiissuteqarnermi inatsit tunngavigalugu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartariaqartarneq meeqqamut inuuusuttumullu angerlarsimaffimmini najugaqarsinnaanngitsumut sapinngisamik pitsaanerpaamik inuuneqarnissaata qulakkeerniagaavoq.

Taamaakkamilu Inatsisartut meeqqanut inuuusuttunullu ikorsiisarnermi peqqussutaat malillugu ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit aqunneqarnissaat pisariaqarpoq. Tassani kommunit nalinginnaasumik nakkutiginnitarnermi ilaatinneqartussaapput soorunami inissinneqarsimasunut akisussaanertik tamakkiisoq pigimmassuk. Meeqqap angerlarsimaffigisaanut ajornartorsiutit piusut aaqqiivigineqarnissaat anguniarlugu suliniutit ingerlaneqartussaapput. Meeqqallu sullinneqarnissaanut pilersaarutigineqartut akisussaasuni tamaginni malinnaaffigineqarluarnissaat pisussaaffiuvoq pingaaruteqartorujussuaq. Tassanilu Namminersorlutik oqartussani aamma nakkutiginnittussaatitaaneq taakkunuunatigut assinganik pisusaaffiuvoq pingaaruteqarluinnartoq.

Taamaammat meeqqap angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartarnerata sivikinnerpaaffianiitinnissaa pingaartuuvoq sulissutigiuartariaqarmat meeqqap angerlarsimaffiminut isumannaatsumik uteqqinnissaa siunertaajuartariaqarmat.

Siunnersummi pineqarpoq ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit pisortat pigalugillu ingerlassaasa saniatigut suliffeqarfiiit imminut pigisutut ingerlasut arlaqaleriartortut meeqqanik inuuusuttunillu ulloq unnuarlu inissiisarfittut atorneqaleriartormata, taamaattumillu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 15.april 2003-meersoq suli sukateriffiusariaqartutut Atassummiit isumaqarfifigineqarpoq.

Ilaatigut annerusumik Naalakkersuisut nakkutilliisussaatitaanerat, aammalu peqqussut malillugu meeqqat pillugit paasisimasalittut qitiusumik ataatsimiititap suliassai ersarissarneqassasut. Sutigut ajornartorsiuteqartoqarmat sukaterinissaq sooq pisariaqalersimanerpa, tamanna siunnersuummi ersarissumik oqaatigineqanngimmat Siumumit itisiliinissamik pisariaqartitsivugut. Siumumillu isumaqarpugut itisiliisoqareernerani siunnersuut aatsaat tamakkiisumik isummerfigisinnaalissagatsigu oqaatigissavarput.

Naalakkersuisut akissuteqarput nakkutilliinermut suleqatigiissitaliamik pilersitsisimallutik, siunertarineqarluni nakkutilliinermi periutsit pitsangorsarneqarnissaanut missingersuusiornissaq ingerlanneqassamat. Kiisalu aamma inatsisartut ombudsmandiata Naalakkersuisut isumaginninnikkut oqartussaasutut pisussaaffii pillugit oqaaseqaatinit malinnaaviginnittartussaalluni. Tassani Naalakkersuisoq itinerusumik suleqatigiissitaliaq pillugu nassuaanissaa Siumumit pisariaqarsoraarput.

Nakkutilliisarnerminngooq annertusaaqqittooqassappat pisariaqartitat qulaajaaffigineqarnissaat pisariaqassasoq Naalakkersuisup oqaatigaa. Aammalu oqaatigalugu meeqqat inuuusuttullu pillugit peqqussutip kiisalu isumaginnitoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit peqqussutit pillugit aaqqissusseqinnermi pilersaarutaareersumi ilangunneqarumaarnerat aamma Naalakkersuisumit neriorsuutaalluni. Kisiannilu aamma oqaatigineqarluni Naalakkersuisut oqaatigisinnaanngikkallaraat aaqqissuussineq taamaattoq qaqgu naammassineqarumaarnersoq.

Tamakkua tamaasa saqqummiunneqartut tunngavigalugit pissutissaqarluarpoq siunnersuutip Isumaginninnermi Ataatsimiititaliami nalilorsorluarnissaa Siumumit piumasarissallugu.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujavugut Siumut saqqummiussisuanut Inatsisartuni ilaasortaq Ruth Heilmann-imut. Ruth Heilmann saqqummiussineranut tunngatillugu oqaaseqartoqarumanerluni ? Taamaattoqanngilaq, taamaammat Ruth Heilmann qutsavigissavarput.

Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Inatsisartuni ilaasortaq, Astrid Fleischer Rex, Demokraatit, takanna.

Astrid Fleischer Rex (D)

Qujanaq.

Pissusissamisoorpoq uagut Inatsisartut nakkutigissagatsigu inatsisit pissutsinut malinnaanersut.

Apeqquaanngilluinnarpoq matumani peqqussutit sorliit eqqartorneqarnersut. Inatsisit pissutsinut pissusiviusunut naleqqussarneqartuartussaapput.

Inatsisartut siorna kisitsisitalerlugu ilisimatinneqarpugut, meeqqat inuusuttullu 1300-t missaannik amerlassusillit angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasut. Meerartatta akornanni meerarpassuupput arlaatigut sakkortuumik misigisaqtinnejqarsimasut, ukiorpassuit ingerlanerini aatsaat iluarsineqarsinnaasunik – iluarsineqarsinnaappata. Taamaattumik inuiaqatigiinnut pingaaruteqartorujussuuvoq, meeqqat tamakku inersimasunngornissaannut kusanartumik ikorfartornissaat.

Atassut siunnersuumminut tunngavilersuutimini allappoq, partiip pissusissamisoortutut isigigaa, inatsisit imaasa ersarissarnissaat sukaternissaallu, ulloq unnuarlu angerlarsimaffit namminersortunit pigineqartut atorneqarnerulersimancerat pissutigalugu.

Demokraatini taaneqareersut tunngavigalugit isumaqatigaarput, nakkutiliineq sakkortusarneqartariaqartoq. Demokraatini siunnersuummut paasinninnerput naapertorlugu, perorsaanermut tunngasortaa ersarissarneqassaaq ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnit tamanit nalunaarutigineqaqqusaassalluni, tamakku inuusuttunut assigiinngitsunut inissinneqartariaqarsimasunut perorsaariaatsit qanoq ittut atorniarneraat. Tamanna pisassaaq angerlarsimaffik Namminersorlutik Oqartussanit akuerineqartinnagu.

Demokraatit Naalakkersuisut kaammattorusuppaat tamanna nalunaarummi ersarissaqqullugu.

Siunnersuut Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamut suliareqqitassanngorlugu innersuupparput. Tamatununga atatillugu Demokraatit ersarissarusupparput, siunnersuummut akuerseqataajumagatta siunnersuut manna aningaasartuutaqassanngimmat.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujavugut Demokraatit oqaaseqartuanut Inatsisartuni ilaasortaq Astrid Fleischer Rex-imut. Astrid Fleischer Rex-ip saqqummiussineranut tunngatillugu oqaaseqartoqarumagunangilaq, oqaaseqarniartoqarunangilaq, taamaammat Demokraatit oqaaseqartuat Inatsisartuni ilaasortaq Astrid Fleischer Rex qutsavigissavarput, qujanaq.

Tullinnguutissaq Inatsisartuni ilaasortaq Naja Petersen, Atassut, takanna.

Naja Petersen (A)

Qujanaq.

Ilaqtariinni inuuniarnikkut isumaginninnikkullu ajornartorsiutit annertulluinnaleraangata allatullu ajornarsigaangat angajoqqaat akuersitinnerisigut imaluunniit pinngitsaaliissutaasumik meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissikkallarneqarnissaat avaqqunneqarsinnaajunnaartarpoq.

Meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut sakkortuunik aqquaagaqareerlutik inissinneqartarput, angerlarsimaffiullu avataanut inissiineq immini meeqqanut inuusuttunullu sakkortuumik misigisaasartoq qularutissaanngilaq taamaammallu taakkununnga sullissinerup pitsaanerpaatinneqarnissaa aammalu toqqisisimanarnerpaatinneqarnissaa sutigut tamatigut qulakkeerniagaassaavoq pingaaruteqarluinnartoq.

Meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut siusinnerusukkut pisortat pigisaannut ulloq unnuarlut angerlarsimaffinnut inissinneqartarput, maannakkulli ilisimaneqartutut namminersortut meeqqanik inuusuttunillu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartussanik paaqqinnikkumanerat nalinginnaaleraluttuinnarpoq.

Soorlu saqqummiussisutta oqaatigereeraa, tamanna immini ippinnartussaqartutut isiginngilarput, taamaallaalli amigaatigaarput sullissinerup pitsaassusaata qulakkeersimaneqarnissaanut inatsisitigut sinaakkutarineqartut aamma malinnaatinneqarnissaat, matumanilu tassarpiaavoq ujartugarput.

Atassummit maluginiarparput Naalakkersuisut siunnersuuterput itigarteqquullugulu
akuersissutigineqassasoq inassutigigaat, soorunalumi Atassummit neriuutigaarput
akuersissutigineqarnissaa anguneqassasoq.

Ilanngullugu maluginiarparput Naalakkersuisut erseqqissaatigigaat nakkutilliisarnermik
annertusaaqqittoqassappat pisariaqartitat qulaajaaffigineqarnissaat pisariaqassasoq, aningaasatigut
kingunerisassai ilanngullugit kiisalu suliniarneq tamanna meeqqat inuuksutullu pillugit peqqussutip
aamma isumaginnittooqarfíup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit peqqussutit pillugit
aaqqissusseqinnermi pilersaarutaareersumi ilanngunneqarumaartoq ilimasaarisut.

Apeqquut isumarput naapertorlugu pingaruteqarluinnartoq pillugu Inatsisartuni paaseqatigiilluni
siunnerfeqaqatigiillunilu ingerlanneqartariaqartoq Atassummit isumaqarpugut, taamaammallu
inassutigissavarput siunnersuut akuersaartumik suliarineqassasoq aappassaaneerneqartinnagulu
Inatsisartut Isumaginninnermut Ataatsimiitaliaanut suliassanngortinnejassasoq.

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Qujavugut Inatsisartuni ilaasortaq Naja Petersen, Atassutip oqaaseqartuanut, Atassutip
oqaaseqartuanut oqaaseqartoqarumanerluni ? Inatsisartuni ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut,
takanna.

Ruth Heilmann (S)

Qujanaq, tassa uagut Siumuminngaanniit oqaaseqarnitsinni Atassutip siunnersuutaa
soqutigisorujussuarput, kisiannilu itinerusumik sooq taamatut inatsimmik sukateriniarnertik
ersarissanngimmassuk taanna amigaatigisimallugu.

Uani maluginiarpara massakkut oqaaseqarnissinni oqaatigigissi sullissinerup amigaatigigissi -
sullissinerup pitsaassusaata qulakkersimaneqarnissaanut inatsisitigut sinaakkutarineqartut aamma
malinnaatinnejarnissaannut, tassarpiaasorlu aamma ilissi ujartugarsi, tassa taannaavoq itinerusumik
nassuaateqarfífigilaarsinnaaviuk ?

Finn Karlsen, Siulittaasup tulliata pingajuat (A)

Oqaaseqartoq Inatsisartuni ilaasortaq Naja Petersen, Atassut.

Naja Petersen (A)

Inatsisartuni ilaasortaq Ruth Heilmann, Atassut, apeqqummut qujanaq.

Tassa pingaaruteqarluinnartuuvoq soorunami Nunatsinni aamma ulloq unnuarlu angerlarsimaffit nutarterneqartuarnerini aammalu inerisarneqartuarnerani aammalu sullissisarnerup pitsanngorsaavagineqartuarnerani aamma soorunami inatsisip ersarissumik malinnaatinneqarnissaat.

Ilaatigut soorunami ersarissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq aamma inuiaqatigiinni toqqisisimasumik, soorunami inatsisit inuiaqatigiit tamarmik aasinnaasarmatigit, inatsisini takuneqarsinnaasariaqarpoq ulloq unnuarlu angerlarsimaffit uani namminersorlutik ingerlasut taakkua aallaavigigatsigit, taakkunani aamma qanoq sullisseriaaseq aammalu nakkutiginneriaaseq aammalu pitsaassutsip sullissinerup qulakkeersimaneqarnera qanoq inatsisinut kaputartuunneqarsimassanersoq takuneqarsinnaasariaqarpoq.

Assersuutigalugu immaqa tassa oqaatigisinnaavara aamma soorlu massakkut Nunatsinni inissisimaneq aallaavigalugu ulloq unnuarlu angerlarsimaffit arlaliupput taavalu aamma namminersorlutik ingerlasut aamma amerliartorlutik, imaaliallaannarlugu qulakkeerneqarsinnaaneq ajorpoq taakkua ulloq unnuarlu angerlarsimaffit qanoq ittumik meeqqanut qanoq ittunut, qanorlu ikiortariaqartunut neqerooruteqarnersut, isumaqarpugut tamakkua ersarissaassutaasariaqartut aamma inatsisip sukateriffingineratigut.

Tassuuna aamma sullissisuusut imaluunniit kommunit aamma qularnaarsinnaaniassammassuk meeraq inissinneqartinnagu ulloq unnuarlu angerlarsimaffik qanoruna ittoq meeqqamut tassunga naleqqunnersoq.

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Taava aperisussap tullia Inatsisartuni ilaasortaq Astrid Fleischer Rex, Demokraatininggaanneersoq.

Astrid Fleischer Rex (D)

Atassutikkut siunnersuutaanni arlaleriarlugu atuartaarpa para qanoq siunnersuuteqarnersut paasiniarlugu, aappaatigut imatut siunnersuut paasigakku, inatsisink allangortitereeqqaarluni piumasarsi anguneqassasoq. Aappaatigullu imatut paasillugu, inatsisit taakkua massakkut atuuttut

ajunngikkaluartut kisiannili soorlu nalunaarummi imaluunniit vejledning-imi allangortitsilaaginnarluni taakkua angorusutasi anguneqarsinnaasut.

Uagut Demokraatiniit paasilluarsinnaagatsigu suleriaatsit perorsaariaatsillu namminersorlutik pigineqartunik ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni taakku ersarissarneqartariaqartut, kikkunnallu meeqqanut inuuusuttunut aamma taakku angerlarsimaffiuersut aamma ersarissarneqartariaqartoq.

Taamaammat apererusuppunga ukua inatsisit ukiut marluk pingasut atorlugit allanngornissaat taanna pivisiuk ? Imaluunniit nalunanngitsunnguamik erseqqissarneqarnissaanna pivisiuk ?

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Oqaaseqartoq Inatsisartuni ilaasortaq Naja Petersen, Atassut.

Naja Petersen (A)

Qujanaq Inatsisartuni ilaasortaq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit, apeqquutinnut.

Tassa Atassummiit imatut isumaqanngilagut inatsit atuttooq massakkut imminit nammineq pitsaareermat aamma taassuma allanngortinneqarnissaa siunnerfiginngilarput, kisiannili taassumap iluani soorunami ikkussisoqarsinnaasarmat siunnersuuteqartoqarneratigut ersarissaanissaq inatsimmi pioreersumi taanna pivarput.

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Apeqquutnik allanik soqanngilaq, taava Atassumminngaanniit oqaaseqartartumut qujavugut. Taava tullinnguuppoq Siverth K. Heilmann, siunnersuuteqartut sinnerlugit.

Sivert K. Heilmann (A)

Qujanaq, Atassutip siunnersuutaanut partiinit akissutigineqartunut tamanut qujavunga aamma Naalakkersuisut akissuteqaataanut itigartitsillutillu akuersarnerannut inassuteqarnerannut.

Kisianni partiit oqaaseqartuisa soorunami akissutaat tassani qanoq isummersimanera taanna qanorlu paasinnissimanerat Naalakkersuisut akissutaannut siunnersuutittelut akissutigineqarneranut taakkua namminneerlutik oqaaseqaataat takusinnaavarput qanoq nipeqarnersoq.

Kisianni Naalakkersuisut sinnerlugit, qanormaa ateqarpa ? Abelsen ! Isumaginninnermut Naalakkersuisup - utoqqatserpunga, akisuteqarnermini akuersilluni taavalu aamma itigartitsilluni ammafiginnippalaarnera, matumik ikersisimanninna Atassumminngaanniit maluginiarparput. Ajornartorsiut imaannaangitsumik meeqqat inuusuttullu ajornartorsiutaannik oqariartuuterput aamma inatsisartut Ombudsmand-iata eqqumaffigisaa sulissutigineqarnerunissaalu matu ikersisimasutut Atassumminngaanniit nalilerparput.

Taamaammat uani oqaatigiinnassavara suliap imaannaangitsuunera soorunami aamma Naalakkersuisut suliniutaannut aamma uagut alaatsinaaqqissaassagatta suleqataassallatalu, taanna assortuussutigineqarsinnaanngilaq aamma tassuuna neriorsuutigissavara eqqumaffiginninniarnissarput taamaammat paatsuunganalaaraluartoq akissut Naalakkersuisut tungaanninngaanniit qujavunga oqaatigineqartunut.

Inuit Ataqatigiit Kattusseqatigiillu Paartiiallu, paasivara oqariartuutigineqartut ataatsimoorunneqartut kisiannili siunnersummut tunngatillugu inerniliunneqartoq akuersissutigineqanngitsoq, taamaattumillu ataatsimiititaliamut aamma ingerlanneqannginnissaa malugisinnanngilara inassutigineqanngitsoq-

Siumut oqaaseqartuata tapersersuinera malunnarneruvoq siunnersummut aamma paasinninnera malunnarluinnarpoq, kisianni itisiliissutaasinnaasumik ujartuipput.

Aatsaaginnaq Atassutip oqaaseqartua Inatsisartuni ilaasortaq Naja Petersen-ip ersarissaateqareeraluartoq ilassuteqalaarsinnaavunga, meeqqat inuusuttullu angerlarsiamaaffiup avataanut inissinneqartartut nalunngilagut oqartoqareerneratigut amerlasiertortut aammalu uani saqqummiinitsinni ersersinniarsimavarput soorlu asimi siusinnerusukkut sakkortuuliornerit, tusagassiuutillu aqqutigalugit oqaatigineqareersut tamatta immaqa arajutsisimagunangilagut, aallaasersortoqarnikuunera immaqa aamma taanna siulliullunilu kingulliunavianngilaq.

Tamakkua pinngitsoortinniassagutsigit isumaqarpunga peqqussutit eqqumaffigisariaqarigut nutartertuarnissaat aammalu namminersortutut ingerlasut amerlasiertornerani isumagisassagullu

nakkutigisassagullu amerlasiortornerani sukaterinissaq naleqqussaaajuarnissaq sanequnneqarsinnaanngitsoq.

Aamma takusarparput angallatini unnuiffiusartuni soorlu Tuullik, takuneqarsinnaavoq Nuup umiarsualiviani inuusuttunguit takanunngartarput soorlulu nammineq imminut paarisunnguit, saneqquyttuartarpagut ilaatigut tamakkua eqqartorneqarsinnaapput.

Isumaqpunga eqqumaffiginiagassagut arlalissuusinnaasut aamma ataatsimiitaliami susassaqartumi tamakkua Atassumminngaanniit siunnersuuteqarnitsinni naleqquttuusoq maluginiakkani. Aamma partiit amerlanerit ataatsimiitaliami inassuteqarmata uanilu Siumut aamma taamatut kissaateqarmat assut nuannaarutigaara.

Taava Demokraatininngaanniit Astrid Fleischer Rex-ip saqqummiinera aamma tapersiinera paasinninnera naak ilaatigut itisilerinissamik kissaateqaraluartoq, uani oqaatigisakka aatsaannguaq Siumup oqaaseqartuanut atatillugu innersuutiinnassavakka-

Nuannaarutigaara ataatsimiitsitaliamut innersuussinersi tassani paasinningersi assut tuppalliutigaarput.

Atassumminngaanniit Naja Petersen-ip siunnersummut tamakkiisumik tapersiinerat soorunami nuannaarutigaara, aammalu suleriaqqinnissami kissaatigiinnassavarput Atassumminngaanniit ataatsimiitaliami suliap imaannaanngitsutut naleqqussartariaqalersutullu isigisatta nalilorsorluarneqarnissai soorunami Nalaakkersuisoq tassani aamma suleqataalluarnissarput taanna mininneqarnavianngimmat naatsorsuutigissavarsi suleqataalluarnissarput.

Oqaaserineqartunut partiinut Naalakkersuisullu oqaasiinut qujavunga.

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Tassalu oqaaseqaatit apeqqutillu. Taava naggataarutaasumik oqaaseqaatinut. Siulliuvoq Ruth Heilmann, Siumut, takanna.

Ruth Heilmann (S)

Qujanaq Siulittaasoq.

Tassa qutsaviginiarpassi Inatsisartuni ilaasortaq Naja Petersen, Atassutip oqaaseqartuanut aammalu Atassutip saqqummiisuanut Siverth K. Heilmann-imut taamatut Siumut kissaataa itisileeqqusinermik kissaataa ersarissumik taamatut nassuaateqarfingassiuk. Taannalu paasilluarlugu tamakkiisumik siunnersuut Siumumingaanniit oqaatigissavara taamaalilluta annertoorujussuarmik tapersorsorpassi aamma ataatsimiitaliami nuannaarutigaara amerlanerpaat aamma tapersersormassuk, tassanilu suleqatigiilluarnissarput naatsorsuutigumaarparsi, qujanaq.

Siverth K. Heilmann (A)

Qujanarujussuaq.

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Tullinnguuppoq Naalakkersuisunut ilaasortaq Maliina Abelsen, takanna.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq (IA)

Qujanaq.

Naggasernerani taamatut ilanngusineq asuliinnaanngilaq, tassami itigartinneqartutut akuersaerneqartutullu paasineqarsinnaammat. Taamaakkaluartoq ajorpallaarunangilaq, tassami immikkoortoq una suliarissallugu assut ajornakusoorpoq.

Siullermik Atassummut qujaniarpunga, tassami pingaaruteqartorujussuaq sammitilerparsi. Atassutillu siunnersuataat annertuumik paasinnippunga. Naalakkersuisulli itigartitsinerannut oqartoqarsinnaavoq isumannaatsumiinnissarput pissutaasoq. Tassami Naalakkersuisut suna akuerissanerlugu iluamik ilisimasimannnginnamikku. Aamma aningasatigut kingunerisinnaasai ilisimannginnatsigit.

Atassutimi siunnersuutaa marloqiusamik paasineqarsinnaavoq. Imatut paasineqarsinnaavoq meeqyanut inuuusuttunullu Inatsisartut peqqussutaat peqartoq ersarinnerussasoq, assersuutigalugu allassimassalluni Namminersorlutik Oqartussat ulloq unnuarlut paaqqinnittarfinnik akuersisartuusut nakkutilliisullu. Tassami Namminersorlutik Oqartussat taamaapput. Tamanna inatsisini ersarinnerusariaqarpoq ersarinnerussallunilu, tamannalumi aamma Naalakkersuisoqarfimmi sulissutigalugu aallartereerpaput. Tassami qanoq ittoqaraluarpalluunniit tunngaviatigut

Namminersorlutik Oqartussat nakkutilliisussaapput, aamma tamanna inatsimmi allassimanngikkaluarpalluunniit. Tassanili allassimasariaqaraluarpoq.

Siunnersuut imatut paasineqassappat inatsit nalunaarullu sukateriffingeqassasoq, imatullu allassimalerluni ulloq unnuarlu angerlarsimaffit, Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartut aamma namminersortunit pigineqartut, assersuutigalugu akulikinnerusumik nakkutilliivigineqartassasut, angerlarsimaffit qanoq aaqqissuunneqartassanersut allallu piumasaqaatit, taava tamakku aningaasatigut kinguneqartussaassapput, taamaattuminguna tassuuna tunuarsimaartunga naatsorsoqqaartussaassammata.

Tamanna tunngavigalugu siullermik itigartitsisunga, siunnersuut taamatut paasineqassappat aningaasaqarnikkut tamanna qanoq kinguneqarsinnaanersoq paaseqqaarusukkakku. Uagut aamma isumaqarpugut nakkutilliinermut tunngatillugu annertuumik suliassaqartoq.

Eqqaamassavarpummi meeqqat inuuusuttullu ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni inissinneqarsimasut, taakkuupput imminut illersorniarlutik nammineq nukissaqanngitsut, taamaattumik pisortat tungaanniit immikkut pingaaruteqarpoq akisussaaffigissallugit aamma inuit taakku pitsaasumik toqqisisimasumillu atugaqarnissaat isumagalugu.

Taamaattuminguna Atassutip aalajangiiffigisassatut siunnersuutaa assut nuannaarutigiga assut pingaaruteqartumik isiginnitsilermat.

Atassutip siunnersuuta imatut paasineqassappat Namminersorlutik Oqartussat ataanni ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut aamma ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut namminersortunit pigineqartunut piumasaqaatit ersarinnerulernissaat kissaatigineqartoq. Tassunga oqaatigisinnaavara Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfimmi maannangaaq ilitsersuutip pitsaunerulersinnissaanut sulineq aallartereermagu, taamaalilluni ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut amerlanerusunut piumasaqaateqalerluni.

Tamanna nalunaarummi allassimanngilaq, kisiannili ilitsersuummi nutaamiissalluni, tamannalu pitsaasumik alloriarneruvoq.

Taamaattumik immikkoortoq tassunga tunngasoq akissuteqaatiliorfigissallugu assut ajornakusoorsimavoq. Taamaattumik oqaatigiuminaappoq Atassut isumaqarnersoq siunnersuutip siunertaa naapertorlugu ilumut ajunngitsup tungaanut ingerlanersugut.

Siunnersuut imatut paasineqassappat inatsit ersarinnerulissasoq, Namminersorlutik Oqartussat nammineq pigineqartunik nakkutilliisuusassaatitaasoq, taava taanna naammassilerpoq.

Siumut nakkutilliinermik suliaqarnermik nalilersuisussamik suleqatigiissitaq pillugu apeqquteqarpoq. Taanna Naalakkersuisoqarfiup iluani suleqatigiissitaavoq nakkutilliisarneq pitsasumik ingerlaneranik sammisaqartoq, kommunik suleqatiginnineq qanoq ingerlanersoq, tassanimi aamma Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akornanni suleqatigiiffissaqarpoq.

Demokraatit kissaatigivaat perorsaanikkut sulineq imaluunniit angerlarsimaffinni aallaaviusut nalunaarummi ersarinnerulernissaat. Maannakkut tamatuma ilitsersummi ersarinnerulernissaa sulissutigineqarpoq. Imaassinnaavoq tamanna aamma nalunaarummi allassimasariaqaraluartoq, taamaaliortoqarsinnaavorlu.

Taamaattumik tunngaviatigut ammaasoqarpoq, annertuumik ammaasoqarpoq, suna uagut suliassarineripput inatsimmi ersarinnerusumik allassimalernissaanut.

Peqatigisaanilli Naalakkersuisut itigartitsippu tassami siunnersuut aamma atuarneqarsinnaammatt nalunaarut suli annertunerusunik suliasinnaasunik imaqtariaqartoq.

Qujanaq.

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Apeqqueteqarnissaq ammarpoq. Aperisussaq siulleq tassaavoq Siverth K. Heilmann, Atassut.

Sivert K. Heilmann (A)

Qujanaq Aqutsisoq.

Uani ersarissarniaannarpalput saqqummiinitsinni namminersortut amerlasiatrinerannut tassa angerlarsimaffiu avataani inissinneqartarnerannut atatillugu oqariartuitigisagut ersarissorujussummata annerusumik taakkua pinerugigut aammalu asimi assersuutigalugu

sakkunik ulorianartunik atuilluni tamakkua sakkortusiartuinnassanngippata iliuuseqarsinnaanissaq naleqqussaanissaq annerpaamik ujartoripput, taamaammat uani pingasoqiusanik innersuussutigisagut siunnersuutitta naalernerani tunngavilersuutigisatta ataani innersuussutigiinnassavakka, taakkua aningaasarpassuarnik naleqartussaanavianngillat isumarput malillugu.

Taamaammat ataatsimiitaliami taakkua partiit oqariartuutaat uagullu oqariartuutigisagut isumaqarpunga nalilorsorneqarunik isumaliutissiissummi aamma saqqummertoqarneratigut ersarissumik Naalakkersuisuni inassuteqarumaartugut, qujanaq.

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Qujanaq, ilassutissaqarpa. Isumaginninnermut Naalakkersuisumut qujanaq, aperisussaq tulleq tassaavoq Naja Petersen, Atassut.

Naja Petersen (A)

Qujanaq.

Naalakkersuisumut apeqqutigilaarusuppara naak aallartinnermini naggasiinini oqaaseqarfigilaaruaraa, apeqqutigerusuppara ilaatigut oqaaseqarninni Inatsisartut Ombudsmandiat saqqummiussatsinnut attuumassutilerujussuarmik aamma soqtiginninnerminik takutitsisimasoq aammalu taanna aallaavigalugu Naalakkersuisoqarfik akissummik massakkut suliaqaleruttortoq, Inatsisartut Ombudsmandianut taavalu aamma oqaarseqarnerpit ilaani aallarteqqammerninni ilaatigut aamma oqaatigivat, ulloq unnuarlu paaqqinniffinni imminnut pigisunik pilersitsinermi periutsit ersarissarneqalersimasut aammalu paaqqinniffinnik nutaanik akuersissutiginninnermut atatillugu ilaatigut tamakkua ilitsersuutit nutaat 2009 ingerlanerani piareerneqarumaartut, taamaammat imatut paasisinnaavara siunnersuuterput Naalakkersuisup taperseraa ?

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Naalakkersuisoq.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq (IA)

Aap, imatut paasineqarsinnaavoq imatut tapersiisoqartoq, ilitsersuut 2009-mi naammassineqassaaq, tassa immikkoortoq pillugu isiginnittooqarsimammat ilitsersuut pisariaqartinneqarluni

paaqqinnittarfiit nammineq pigisut tassani ersarinnerulerlutik paaqqinnittarfinnillu taakkununnga amerlanerusunik piumasaqaateqartoqarluni.

Taamaattumik neriuutigaara imaluunniit naatsorsuutigilluinnarpala ilitsersuut taanna pissutsinik sukaterissasoq.

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Aperisussaq tulleq. Immikkoortoq tamaanga killeqartinniarpara amerlanerussuteqartoqarmat.

Kingulleq tassaavoq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Qujanaq, taanna apeqqutiginiagara aatsaannguaq Atassutip oqaaseqartuaniit Inatsisartuni ilaasortaq Naja Petersen-ip apeqqutigaa, tassa siunnersuut ersarissumik tapersersornerlugu tapersersunnginnerluguluunniit, taanna oqaaseqarfingilaqqullugu.

Kisianni uanga paaserusuppara meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut sullinneqarnerisa nakkutigineqarnerat sukateriffingeqaqquallugu imaluunniit sukateriffigissallugu Naalakkersuisut qanoq pileraaruteqarfigineraat. Massakkut Atassutip oqaaseqartuata Inatsisartuni ilaasortaq Siverth K. Heilmann-ip oqaaserisai aallaavigalugit tassuunakkut qanoq eqqarsaatersuuteqarnersut ?

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Naalakkersuisoq.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq (IA)

Soorlu siuliani oqartunga nakkutilliinermi piumasaqaatit ersarissarlugit Naalakkersuisoqarfik aallartereerpooq, inatsimmi ersarinnulersitsineq isumaqanngilaq taava annertunerusumik sukaterisoqartoq. Tassaniipporlu assigiinngissutaa, imatut annertutigisumik sukaterisoqassappat assersuutigalugu qaammatit pingasukkaarlugit assigisaanilluunnit nakkutilliisoqartalerluni. Taamatut ersarinnerulersitsisoqassappat, taava tamanna allanut naleqqiullugu aningaasatigut kinguneqassaaq ute lunga misissoqqaagassannik.

Imatulli paasineqassappat inatsimmi taamaallaat ersarissaasoqassasoq, aap paaqqinnittarfinnik nammineq pigineqartunik Namminersorlutik Oqartussat nakkutilliisussaasut, taava taanna suliaq aallartinneqareerpoq.

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Qujanaq. Aperisussarlu kingulleq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit.

Astrid Fleischer Rex (D)

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq, Inuit Ataqatigiit, oqarmat, ilitsersuutitigut maannakkut naammassilereersoq ersarissarneqarnissaa.

Ilitsersuummiiginnarpat ilitsersuutaannaavoq, uagut Demokraatini pingaartikkippuit ilumut tangeqassappat, taava nalunaarummiittariaqarpoq, nalunaarummiissappat taanna uagut imatut paasivarput, ulloq unnuarlu angerlarsimaffiup nammisortup namminersorluni pigisaqartup, imaappoq nunatta piginngisaat kisianni inuit namminersortut pigisaat, tassani akuerissagutsigu Namminersorlutik Oqartussaninngaanniit soorunalimi aamma perorsaataat, suna perorsaariaaseq atussaneraat tassani allassimaqqullarigaluaripput uagut Demokraatininngaanniit.

Maannakkummi taakkununnga inissittakagut kommunininngaanniit meeqqat inuusuttullu artornarnerpaarpaat taakkununnga inissinneqartarput. Taamaammat pingaartorujussuuvoq nalunaarummiinnissaa piumasarissallugu suna perorsaariaaseq taakkununnga artornartorujussuarnut imaluunnniit pinerlunneqarnikorujussuarnut meeqqanut atorniarpsiuk?

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Naalakkersuisoq.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq (IA)

Tamanna ilumoorpoq, tamanna ilitsersuummi allassimassimassanersoq, taava oqallisigineqarsinnaavoq tamanna naammannersoq, apeqqullu taannarpiaq uani pingaartuulluni. Peqqusummi qanoq pulatigissuugut, qanoq annertutigisut allassimassappat. Tassanilu uanga tunuarsimaarpunga Naalakkersuisummi isumaqataanissaannut apeqqutaavormi tamanna qanoq kinguneqassanersoq.

Justus Hansen, Siulittaasup tulliata sisamaat (D)

Isumaginninnermut Naalakkersuisumut qujavunga imatullu inerniliillunga immikkoortoq 62

Ilaqtariinnermut Ataatsimiititaliami aappassaaneerneqarnissaanut suliarineqassasoq. Qujanaq.

Immikkoortoq 52-imut ingerlaqqippugut.